

T.C. TOKAT VALİLİĞİ
Tokat İl Millî Eğitim Müdürlüğü

2024-2025 Eğitim Öğretim Yılı

7. Sınıflar Sosyal Bilgiler Dersi 1. Dönem 2. Mazeret Yazılı Sınavı

Adı :
Soyadı :
Sınıf / No :
Okulu :

Sınav süresi :
40 dakika (1 ders saati)

Soru sayısı : 7

Soru Puan Tablosu

Soru No	1. soru	2. soru	3. soru	4. soru	5. soru	6. soru	7. soru	Toplam Sınav Puanı
<i>Soru Puanı</i>	<i>14 puan</i>	<i>15 puan</i>	<i>14 puan</i>	<i>15 puan</i>	<i>14 puan</i>	<i>12 puan</i>	<i>16 puan</i>	
Öğrenci Puanı								

1. Osmanlı Devleti, Balkanlarda fethettiği toprakları Türkleştirmek ve İslamlaştırmak için Anadolu'daki göçebe Türkmenleri yeni fethettiği bölgelere yerleştirme uygulamasına iskan(yerleşme) politikası denir.

Yukarıda tanımı verilen iskan politikasının Osmanlı Devleti'ne sağladığı faydalardan ikisini yazınız. (14 Puan)

Örnek cevaplar:

Fethedilen yerlerde Türk nüfusu artmış ve Türk-İslam kültürü yayılmıştır.

Balkanların Türkleşmesi ve İslamlaşması sağlanarak buralarda uzun yıllar kalıcı egemenlik kurulmuştur.

Boş ve verimsiz araziler tarıma açılarak üretim ve vergi gelirleri artmıştır.

Aralarında sorun olan topluluklardan biri iskan edilerek güvenlik sağlanmıştır.

7.2.1. Osmanlı Devleti'nin siyasi güç olarak ortaya çıkış sürecini ve bu süreci etkileyen faktörleri açıkla.

2. Osmanlı Devleti topraklarını arttırmak ve fethettiği yerlerde kalıcı olmak için birtakım politikalar uygulamıştır.

Bu politikalardan istimalet politikasını kısaca açıklayınız. (15 Puan)

Cevap:

İstimalet: Hoşgörü politikasıdır. Osmanlı Devleti fethedilen yerdeki halka din, dil ve ibadet özgürlüğü sunar. Bu durumda oradaki halkın Osmanlı Devleti'ne bağlılıklarının artmasını ve fetihlerin kalıcı olmasını sağlar.

7.2.2. Osmanlı Devleti'nin fetih siyasetini örnekler üzerinden analiz eder.

3. Coğrafi Keşifler'le (sömürgecilik faaliyetleri) birlikte 15. yüzyıla kadar en önemli ticari güzergâh olan İpek ve Baharat yollarının önemi azaldı. Ticaret yollarının yönü değişirken Akdeniz limanlarının yerine Atlas ve Hint okyanusları ile Büyük Okyanus'taki limanlar önem kazandı. Dünya tarihinde ilk kez okyanuslarda ticaret yapılmaya başlandı. Avrupa'da Coğrafi Keşifler'in (sömürgecilik faaliyetleri) ticari faaliyetleri artırmasıyla ticaretten zengin olan burjuva sınıfı güçlendi. Rönesans'ın ve ardından Reform'un başlamasında etkili oldu. Feodal devletler, yerini güçlü merkezî krallıklara bıraktı. Avrupalı devletler keşfettiği yerleri bir taraftan sömürürken diğer taraftan misyonerler aracılığıyla bu yerlerde dinlerini yaydı.

Buna göre Coğrafi Keşifler'in etkili olduğu alanlardan ikisini yazınız. (14 Puan)

Cevap:

Ekonomik, siyasi, dinî, kültürel alanlar ve buna benzer cevaplar kabul edilecektir.

7.2.3. Avrupa'daki gelişmelerle bağlantılı olarak Osmanlı Devleti'ni değişime zorlayan süreçleri kavrar.

4. **Osmanlı Devleti'nin hangi döneminde Avrupa'nın ilk kez örnek alınarak ıslahatlar yapıldığını yazınız. (15 Puan)**

Cevap:

Osmanlı Devleti'nde Avrupa'nın ilk kez örnek alınarak ıslahatlar yapıldığı dönem Lale Devri'dir.

7.2.4. Osmanlı Devleti'nde ıslahat hareketleri sonucu ortaya çıkan kurumlardan hareketle toplumsal ve ekonomik değişim hakkında çıkarımlarda bulunur.

5. Osmanlı Devleti, 15 ve 16. yüzyıllarda en güçlü dönemini yaşıyordu. Bu dönemde Avrupa; Coğrafi Keşifler, Rönesans ve Reform gibi gelişmelerle bilim, sanat, ekonomi ve askerî alanda ilerlemeye başladı. Osmanlı Devleti bu gelişmeleri takip edemedi. Ancak 17. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti yenilikler yapmaya başladı. Çoğunlukla askerî alanda yapılan bu yenilikleri 18 ve 19. yüzyıllarda eğitim, ekonomi, ulaşım, haberleşme ve basın gibi alanlardaki yenilikler takip etti.

Osmanlı Devleti'nin 17. yüzyıldan itibaren yenilikler yapmaya ihtiyaç duymasının sebeplerinden ikisini yazınız. (14 Puan)

Örnek cevaplar:

Avrupa'nın her alanda Osmanlı Devleti'nin daha ileride olmaya başlaması

Osmanlı Devleti'nin aksayan kurum ve kurallarını düzeltme ihtiyacı

Avrupa devletleriyle yapılan savaşların genellikle yenilgiyle sonuçlanması ve bu duruma son verilmek istenmesi

Osmanlı Devleti'nin ekonomisinin sürekli kötüye gitmesi vb

7.2.4. Osmanlı Devleti'nde ıslahat hareketleri sonucu ortaya çıkan kurumlardan hareketle toplumsal ve ekonomik değişim hakkında çıkarımlarda bulunur.

6.

Arap harflerinin belli estetik ölçülerle ve güzel biçimde yazılmasıyla oluşan Osmanlı Devleti'nin önemli sanat dallarından biridir. Batı dünyasında karşılığı kaligrafidir.

Verilen bilgi ve görselden hareketle hangi sanat dalı hakkında bilgi verildiğini yazınız. (12 Puan)

Cevap:

Arap harflerinin belli estetik ölçülerle ve güzel biçimde yazılmasıyla oluşan sanata hat sanatı denir.

7.2.5. Osmanlı kültür, sanat ve estetik anlayışına örnekler verir.

7. Aşağıda verilen ifadelerin Osmanlı'nın kültürel özelliklerinden hangileriyle ilgili olduklarını altına yazınız. (16 Puan)

a. Leylekler, kırlangıçlar kovulma korkusundan uzak, Türklerin evlerine yuva yapabilirler. Köpekler sürüler hâlinde sokaklarda dolaşır. Onlara kötü davranmanın vay hâline! Sokaklarda kedilere et atan çok insan görebilirsiniz.

b. Birkaç ormandan geçtik. Çok sayıda köy gördük. Bu köylerde bizi çok iyi ağırladılar, yemek verdiler. Yolcuları rahatlatmak ve yedirmek âdeti Müslümanların en şerefli âdetlerindedir.

Cevap:

a: Hayvanseverlik

b: Misafirperverlik

7.2.5. Osmanlı kültür, sanat ve estetik anlayışına örnekler verir.